

દૈનિક મુંબઈ સમાચાર

સૌરાષ્ટ્ર આવૃત્તિ

F.N.I. No. GUJ/2013/58486 *

મુંબઈથી પ્રસિદ્ધ થતું ■ સ્થાપના: ૧ જુલાઈ ૧૯૨૨ ■ પુસ્તક: ૨૦૪ ■ Volume 68 ■ Issue 16 ■ વિક્રમ સંવત ૨૦૮૧
■ પૌષ વદ - ૫ ■ મુંબઈ ■ MUMBAI SAMACHAR ■ www.bombaysamachar.com ■ 18 January 2025, Saturday ■ REGD.No. MCS/058/2018-20

શનિવાર, ૧૮ જાન્યુઆરી ૨૦૨૫, કિંમત ₹ ૧૦.૦૦

વીકએન્ડ પૂર્તિ

LIKE & FOLLOW: /Mumbaisamachar4u

WHY USA WITH URVI TOURS?

21 NIGHTS / 22 DAYS

અમારા દુરની વિશેષતાઓ

- ૨૨ દિવસની દુરમાં ૨૦ દિવસ માણો આપણું Indian Breakfast.
- ૨૧ રાત્રીમાં થી ૧૯ રાત ૪ સ્ટાર હોટેલમાં મુકામ.
- Orlando માં ૩ Theme પાર્ક દુર કોસ્ટમાં સામેલ.
- ૨ રાત Utah માં મુકામ Antelope Canyon સાથે.
- Las Vegas માં ૪ રાત્રિનો મુકામ.
- ૩ National Park ની મુલાકાત ફક્ત Urvi Luxury Destination સાથે.
- ૨ ઇન્ટરનલ ફ્લાઈટ દુર કોસ્ટમાં સામેલ.
- આપણા મહારાજ દ્વારા બનાવેલ સ્વાદિષ્ટ ભોજનની મજા માણો Urvi Luxury Destination સાથે.

SAN FRANCISCO | LOS ANGELES | UTAH | LAS VEGAS | NIAGARA | WASHINGTON D.C | NEW YORK | ORLANDO

2 NIGHTS SAN FRANCISCO

- Guided City Tour
- Lombard Street
- Twin Peaks
- Golden Gate Bridge Recreation Area Etc.
- Golden Gate Bay Cruise
- 17 Miles Drive.

3 NIGHTS LOS ANGELES

- Guided City Tour
- Kodak Theatre
- Chinese Theatre
- Hollywood Walk Of Fame Etc.
- Santa Monica Beach
- Universal Studio

4 NIGHTS LAS VEGAS

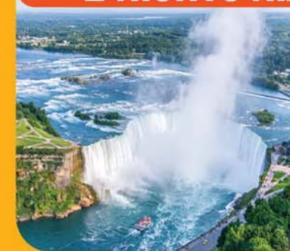
- The Sphere
- David Copperfield Magic Show
- Helicopter Ride
- Limousine Ride
- Fremont Street
- Outlet Mall.

2 NIGHTS UTAH

- Horseshoe Bend
- Bryce Canyon
- Antelope Canyon
- Zion National Park.

2 NIGHTS NIAGARA FALLS

- Maid of the Mist
- Cave of the Winds
- Scenic Trolley

1 NIGHT WASHINGTON

- Hershey's Chocolate Factory
- Guided City Tour of Washington D.C

3 NIGHTS NEW YORK

- Statue Of Liberty
- Guided City Tour
- The Edge
- Summit One Vanderbilt
- Beast Boat Ride

4 NIGHTS ORLANDO

- Magic Kingdom
- Islands Of Adventure
- Epcot Center

Where 'U' & 'V' meet to create memories.

DEPARTURES OF 2025 :

APR : 19 | MAY : 3, 17 (SOLD OUT) , 31 | JUNE : 14, 28

JITEN DHAROD | **NAYAN SONI** | **HARDIK PAREKH** | **SOHIL SHAH**
 +91 98191 33199 | +91 97570 25247 | +91 99677 72530 | +91 98701 53149
 1/A, PALM VIEW, L.N. ROAD, NEAR SWAMINARAYAN MANDIR, OPP. VIDYALANKAR CLASSES, DADAR EAST, MUMBAI - 14.
 CONTACT US : +91 98927 20353 | info@uldestination.com | www.uldestination.com

રશિયન સૈન્ય પતી લડતા ૧૬ ભારતીય 'ગુમ': ૧૨ શહીદ

નવી દિલ્હી: યુકેનની સામે રશિયાના લશ્કર વતી લડતા ઓછામાં ઓછા ૧૬ ભારતીય 'ગુમ' થયા છે, અંદાજે ૧૨ શહીદ થયા છે, બાકી ૪ ભારતીય હજી ઘાયલ છે, જ્યારે આફ્રિકાના ૯ ભારતીય રશિયાથી પાછા ફર્યા હતા.

ભારતના વિદેશ મંત્રાલયે શુક્રવારે આ આંકડાને સમર્થન આપવાની સાથે રશિયાને યુકેનની સામે લડી રહેલા ભારતીયોને પાછા સ્વદેશ મોકલવા વિનંતિ કરી હતી.

દરમિયાન, યુકેન સામેની લડાઈમાં રશિયાના લશ્કર વતી લડી રહેલો કેરળનો એક નાગરિક તાજેતરમાં શહીદ થયો હતો અને અન્ય એક ભારતીય ઘાયલ થયો હતો. ભારતના વિદેશ મંત્રાલયના

પ્રવક્તા રણધીર જયસ્વાલે શુક્રવારે જણાવ્યું હતું કે અમે મોસ્કોને તેના (રશિયાના) લશ્કરમાંના ભારતીયોને ફરજમાંથી તાત્કાલિક મુક્ત કરવા વિનંતિ કરી હતી. રશિયાના લશ્કરમાંના ૧૬ ભારતીય હજી 'લાપતા' છે અને અન્ય અંદાજે ૧૮ ભારતીય હજી રશિયાના સૈન્યમાં ફરજ બજાવી રહ્યા છે.

તેમણે જણાવ્યું હતું કે રશિયાએ પણ પોતાના લશ્કરમાંના ૧૬ ભારતીય 'લાપતા' હોવાનું કબૂલ કર્યું હતું.

વિદેશ મંત્રાલયે જણાવ્યું હતું કે યુકેન સામેના યુદ્ધમાં રશિયાના લશ્કર વતી લડી રહેલા કેરળના બિનિલ બાબુની શહાદત અંગે અમને ખેદ છે. તેમનો મૃતદેહ કે અવશેષો ભારત પાછા લાવવા માટે

ભારતની મોસ્કોમાંની એલચી કચેરી રશિયાના સત્તાવાળાઓના સંપર્કમાં છે.

તેણે જણાવ્યું હતું કે યુકેન સામેના યુદ્ધમાં રશિયા વતી લડી રહેલો ભારતીય નાગરિક જૈન ટી. કે. ઘાયલ થયો છે અને મોસ્કોમાં તેની સારવાર કરાઈ રહી છે. આ ભારતીય સારવાર પૂરી થાય તે પછી સ્વદેશ પાછો ફરે એવી આશા છે. અમે આ યુદ્ધમાં શહીદ થયેલા અથવા ઘાયલ થયેલા ભારતીયોના પરિવારોનો સંપર્ક કરી રહ્યા છીએ.

અગાઉ, અનેક ભારતીય યુવાને રશિયામાં નોકરીની લાલચ આપીને ત્યાં લઈ જઈને તેઓની યુકેન સામે લડવા રશિયાના લશ્કરમાં ભરતી કરાઈ હોવાના કિસ્સા પણ બહાર આવ્યા હતા.

દિલ્હીમાં 'આયુષ્માન મિશન' સંદર્ભે કેન્દ્રને નોટિસ

નવી દિલ્હી: દિલ્હીમાં 'પીએમ આયુષ્માન ભારત હેલ્થ ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર મિશન'નો અમલ કરાવવા કેન્દ્રના આરોગ્ય મંત્રાલયની સાથે સમજૂતી કરવાનો દિલ્હીની આમ આદમી પાર્ટીની સરકારને આદેશ આપતા દિલ્હી વડી અદાલતના હુકમનો અમલ સર્વોચ્ચ અદાલતે શુક્રવારે અટકાવ્યો હતો અને આ સંબંધમાં કેન્દ્ર સરકારને નોટિસ પાઠવી હતી. ન્યાયાધીશ બી. આર. ગવઠ અને ન્યાયાધીશ ઓગસ્ટીન જ્યોર્જ માસિહની બનેલી બેન્ચે દિલ્હી સરકારના વકીલ અભિષેક મનુ સિંઘવીની દલીલ સાંભળ્યા બાદ કેન્દ્રને નોટિસ પાઠવી જવાબ માગ્યો હતો. દિલ્હી સરકારે આ પ્રકરણમાં કરેલી અરજી અંગે દલીલ કરતા વકીલ અભિષેક મનુ સિંઘવીએ જણાવ્યું હતું કે દિલ્હીની આમ આદમી પાર્ટીની સરકારને કેન્દ્ર સરકાર સાથે સમજૂતી કરાર કરવાની ફરજ પાડી ન શકાય. વડી અદાલત આવો કરાર કરવા માટે દિલ્હી સરકાર પર દબાણ કરી ન શકે.

અગાઉ, દિલ્હીની વડી અદાલતે સંબંધિત આદેશ આપતા જણાવ્યું હતું કે દિલ્હીના રહેવાસીઓ 'પીએમ આયુષ્માન ભારત હેલ્થ ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર મિશન'ના લાભથી વંચિત ન રહે, તે માટે દિલ્હી સરકારે આ માટે કેન્દ્રના આરોગ્ય મંત્રાલય સાથે સમજૂતી કરાર કરવા જોઈએ. દેશના ૩૩ રાજ્ય અને કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશમાં આ આરોગ્ય યોજનાનો અમલ થઈ રહ્યો છે, ત્યારે દિલ્હીમાં તેનો અમલ નહિ કર્યો, તે અધોગ્ય ગણાય. (એજન્સી)

'આયુષ્માન ભારત' સૌથી મોટું કૌભાંડ છે: કેજરીવાલ

નવી દિલ્હી: આમ આદમી પાર્ટી (આપ)ના વડા અરવિંદ કેજરીવાલે શુક્રવારે આક્ષેપ કર્યો હતો કે 'આયુષ્માન ભારત' યોજના દેશનું સૌથી મોટું કૌભાંડ છે.

તેમણે વિદ્યાર્થીઓને દિલ્હીની બસમાં મફત મુસાફરીની અને મેટ્રો ટ્રેનના ભાડાંમાં પચાસ ટકા રાહત આપવાની જાહેરાત કરતા જણાવ્યું હતું કે સર્વોચ્ચ અદાલતે પણ 'આયુષ્માન ભારત'ને બનાવટી સ્કીમ ગણાવી છે. કેન્દ્રમાં સરકાર બદલાશે અને આ યોજના અંગે તપાસ થશે, ત્યારે બધા લોકોને ખબર પડશે કે આ યોજના અધોગ્ય છે. અગાઉ, સર્વોચ્ચ અદાલતે દિલ્હીની આમ આદમી પાર્ટીની સરકારને કેન્દ્રના આરોગ્ય મંત્રાલય સાથે સમજૂતી કરાર કરીને 'આયુષ્માન ભારત' યોજનાનો અમલ કરાવવા સામે સ્થગિત આદેશ આપ્યો હતો. (એજન્સી)

વાહનોના સૌથી મોટા શોનું મોટી દ્વારા ઉદ્ઘાટન દેશવિદેશની અનેક કંપનીઓની હાજરી

ગ્લોબલ એક્સપો: દિલ્હીમાં શુક્રવારે ભારત મંડપમ ખાતે 'ભારત મોબિલિટી ગ્લોબલ એક્સપો ૨૦૨૫' દરમિયાન વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી. (એજન્સી)

નવી દિલ્હી: વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ દેશમાંનાં વાહનોના સૌથી મોટા શો 'ભારત મોબિલિટી ગ્લોબલ એક્સપો ૨૦૨૫'નું શુક્રવારે ઉદ્ઘાટન કર્યું હતું. વાહનોના પાંચ દિવસ ચાલનારા આ શોમાં ૧૦૦થી વધુ નવાં વાહનો, તેની સાધનસામગ્રી (કમ્પોનન્ટ પ્રોડક્ટ્સ) અને ટેકનોલોજીને રજૂ કરાશે.

પાંચ દિવસનો આ શો ત્રણ સ્થળે (ભારત મંડપમ, રાજધાનીમાંના યશોભૂમિ અને બુહદ્ નોએડામાંના ઇન્ડિયા એક્સપો સેન્ટર એન્ડ માર્ટ ખાતે) યોજાઈ રહ્યો છે. મોદીએ ભારત મંડપમ ખાતે 'ભારત મોબિલિટી ગ્લોબલ એક્સપો ૨૦૨૫'નું શુક્રવારે ઉદ્ઘાટન કર્યું ત્યારે ત્યાં કેન્દ્રના પ્રધાનો - નીતિન ગડકરી, એચ. ડી. કુમારસ્વામી, જિતેન રામ માંઝી, મનોહરલાલ, પીયૂષ ગોયલ, હરદીપસિંહ પુરી અને વાહન

ઉદ્યોગના અગ્રણીઓ હાજર રહ્યા હતા.

૧૭થી ૨૨ જાન્યુઆરી સુધી યોજાઈ રહેલા 'ભારત મોબિલિટી ગ્લોબલ એક્સપો ૨૦૨૫'માં વાહનોના અને તેની સાધનસામગ્રી (કમ્પોનન્ટ્સ), ઇલેક્ટ્રોનિક્સ પાર્ટ્સ, ટાયર, એનજી સ્ટોરેજ, ઓટોમોટિવ સોફ્ટવેરના ઉત્પાદકો એક જ સ્થળે ભેગા થયા છે.

'બિયોન્ડ બાઉન્ડ્રીઝ: કો-ક્રિએટિંગ ફ્યુચર ઓટોમોટિવ વેલ્યૂ ચેન'ની થીમ સાથે યોજાઈ રહેલા આ શોમાં મારુતિ સુઝુકી, હ્યુન્ડાઇ મોટર ઇન્ડિયા લિમિટેડ, મર્સિડિસ-બેન્ઝ, બીએમવી જેવી મોટી વાહન ઉત્પાદક કંપની પોતાનાં નવાં વાહનો અથવા ઉત્પાદનો રજૂ કરી રહી છે. જાપાન, જર્મની, દક્ષિણ કોરિયા, તાઇવાન, યુકે, અમેરિકા, ઇઝરાયલ, થાઇલેન્ડની અનેક કંપની આ શોમાં ભાગ લઈ રહી છે. (એજન્સી)

વડા પ્રધાન આજે ૬૫ લાખ 'સ્વામિત્વ' પ્રોપર્ટી કાર્ડનું વિતરણ કરશે

નવી દિલ્હી: વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી શનિવારે સ્વામિત્વ યોજના અંતર્ગત ૬૫ લાખ કરતાં પણ વધુ 'સ્વામિત્વ' પ્રોપર્ટી કાર્ડનું વિતરણ કરશે, એમ પંચાયતી રાજ ખાતાએ કહ્યું હતું.

ખાતાના વરિષ્ઠ અધિકારીઓના જણાવ્યા અનુસાર ગુજરાત, છત્તીસગઢ, હિમાચલ પ્રદેશ, મધ્ય પ્રદેશ, મહારાષ્ટ્ર, મિઝોરમ, ઓડિશા, પંજાબ, રાજસ્થાન અને ઉત્તર પ્રદેશ જેવા ૧૦ રાજ્ય તેમ જ જમ્મુ-કાશ્મીર અને લદાખ એમ બે કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશના ૫૦,૦૦૦ કરતાં પણ વધુ ગામડાંનાં લોકોને આ કાર્ડ આપવામાં આવશે. પંચાયતી રાજ ખાતાની સ્વામિત્વ યોજના અંતર્ગત ડ્રોન ટેકનોલોજીની મદદથી માલિકોને જમીન અને તેમની મિલકતની મોજણી કરી 'રેકોર્ડ

ઓફ રાઈટ્સ' આપવામાં આવશે.

વડા પ્રધાન વીડિયો કોન્ફરન્સિંગ મારફતે આ કાર્ડનું વિતરણ તેમ જ લાભાર્થીઓ સાથે વાતચીત અને રાષ્ટ્રને સંબોધન પણ કરશે.

આ કાર્યક્રમ અત્યાધુનિક ટેકનોલોજીની મદદથી ગામડાંઓનું સર્વેક્ષણ અને મેપિંગ કરી અત્યાર સુધીમાં ૨.૨૪ કરોડ કરતાં વધુ અને એક જ દિવસમાં ૬૫ લાખ કરતાં પણ વધુ સ્વામિત્વ પ્રોપર્ટી કાર્ડનું વિતરણ કરવાની સીમાચિહ્નરૂપ સિદ્ધિ મેળવવાનો સાક્ષી બનશે.

પંચાયતી રાજ ખાતાના કેન્દ્રિય પ્રધાન રાજીવ રંજન સિંહ, પંચાયતી રાજના રાજ્યકક્ષાના પ્રધાન એસ. પી. સિંહ બાબલ આપવામાં આવશે. પંચાયતી રાજ ખાતાના સેક્રેટરી રાજ સ્વામિત્વ યોજના અંતર્ગત ડ્રોન ટેકનોલોજીની મદદથી માલિકોને જમીન અને તેમની મિલકતની મોજણી કરી 'રેકોર્ડ

પણ આ કાર્યક્રમમાં વર્ચ્યુઅલી હાજરી આપશે.

૨૩૦ જિલ્લામાં સ્વામિત્વ પ્રોપર્ટી કાર્ડનું ક્રિઝિકલ વિતરણ કરવામાં આવશે અને અંદાજે ૧૩ જેટલા કેન્દ્રિય પ્રધાન આ કાર્યક્રમમાં હાજરી આપશે.

દેશના ૧૨ રાજ્ય અને કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશની પચીસ હજાર કરતાં પણ વધુ પંચાયતોમાં ટ્રેનિંગ, ઓરિયન્ટેશન અને પ્રોપર્ટી કાર્ડ વિતરણ સંબંધિત કાર્યક્રમોનું આયોજન કરવામાં આવશે.

આ યોજના અંતર્ગત કુલ ૩.૪૪ લાખ ગામડાંઓમાંથી નેત્રું ટકા એટલે કે અંદાજે ૩.૧૭ લાખ ગામડાંઓનું ડ્રોન મેપિંગ કરી લેવામાં આવ્યું છે. અત્યાર સુધીમાં દેશના ૩૧ રાજ્ય અને કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશ આ યોજનામાં જોડાયા છે. (એજન્સી)

સૈફ હુમલા કેસમાં ફડાણવીસ કહે છે અનેક કડીઓ પોલીસને મળી, ટૂંકમાં જ ગુનેગાર પણ પકડાશે

નાગપુર: મહારાષ્ટ્રના મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફડાણવીસે શુક્રવારે કહ્યું હતું કે, સૈફ અલી ખાન હુમલા કેસમાં પોલીસને અનેક કડીઓ મળી છે અને ટૂંક સમયમાં ગુનેગારની ધરપકડ કરવામાં આવશે.

ગૃહ પ્રધાન ફડાણવીસે મીડિયા સાથે વાત કરતા ઉપરોક્ત નિવેદન કર્યું હતું. ગુરુવારે વહેલી સવારે મુંબઈના બાંદ્રા વિસ્તારમાં તેમના

ઘરે એક ઘુસણખોરે અનેક વાર ચાકુ માર્યા બાદ બોલિવૂડ સ્ટાર સૈફ અલી ખાન ગંભીર રીતે ઘાયલ થયા હતા.

'પોલીસની તપાસ ચાલી રહી છે....તેમને કેટલીક કડીઓ મળી છે અને મને લાગે છે કે પોલીસ ખૂબ જ ટૂંક સમયમાં ગુનેગારને પકડી લેશે,' એમ તેમણે એક પ્રશ્નના જવાબમાં કહ્યું હતું.

ઉદ્ઘાટન: પશ્ચિમ બંગાળના ભૂતપૂર્વ મુખ્ય પ્રધાન જ્યોતિ બસુની મૃત્યુતિથિએ કોલકાતામાં શુક્રવારે 'જ્યોતિ બસુ સેન્ટર ફોર સોશિયલ સ્ટડિસ એન્ડ રિસર્ચ'ની પ્રથમ તબક્કાની ઈમારતનું ઉદ્ઘાટન કરવામાં આવ્યું હતું. (એજન્સી)

ભારતની વિદેશી હૂંડિયામણની અનામતમાં ૮.૭૧૪ અબજ ડોલરનો ઘટાડો

મુંબઈ: ૧૦ જાન્યુઆરીએ પૂરા થયેલા અઠવાડિયામાં ભારતની વિદેશી હૂંડિયામણની અનામત ૮.૭૧૪ અબજ ડોલર થઈને ૬૨૫.૮૭૧ અબજ ડોલર થઈ ગઈ હોવાનું આરબીઆઈએ શુક્રવારે કહ્યું હતું.

અગાઉ ત્રણ જાન્યુઆરીએ પૂરા થયેલા અઠવાડિયામાં ભારતની વિદેશી હૂંડિયામણની અનામત ૫.૬૯૨ અબજ ડોલર થઈને ૬૩૪.૫૮૫ અબજ ડોલર થઈ ગઈ હતી. છેલ્લાં થોડાં અઠવાડિયાથી ભારતની વિદેશી હૂંડિયામણની અનામતમાં સતત ઘટાડો થયેલો જોવા મળી રહ્યો છે.

રૂપિયાની પ્રવાહિતામાં ઘટાડો કરવામાં મદદરૂપ થવા આરબીઆઈએ વિદેશી

બજારની મદદથી રૂપિયાના નવેસરથી કરેલા મૂલ્યાંકનને આ માટે જવાબદાર માનવામાં આવે છે.

ગયા વર્ષના સપ્ટેમ્બરના અંતમાં વિદેશી હૂંડિયામણની અનામત ૭૦૪.૮૮૫ અબજ ડોલરની સર્વોચ્ચ સપાટીએ પહોંચ્યું હતું. આ અઠવાડિયા દરમિયાન સોનાનો અનામત જથ્થો ૭.૯૨ અબજ ડોલર વધીને ૬૭.૮૮૨ અબજ ડોલર થઈ ગયો હતો. સ્પેશિયલ ડ્રોવિંગ રાઈટ્સ (એસડીઆર) ૩.૩ કરોડ ડોલર થઈને ૧૭.૭૮૧ અબજ ડોલર થઈ ગયો હતો. આઈએમએફ પાસેની ભારતની અનામત ૪૦ લાખ ડોલર થઈને ૪.૧૮૫ અબજ ડોલર થઈ ગઈ હતી. (એજન્સી)

પાકિસ્તાનથી સ્પેન જતી બોટ ડૂબી: ૫૦થી વધુનાં મોત

ઈસ્લામાબાદ: પાકિસ્તાનથી ૮૦ સ્થળાંતરીઓને સ્પેન લઈ જઈ રહેલી બોટ મોરોક્કો નજીક ડૂબી જતાં ડાહ્યાબંધ લોકોનાં મોત થયાં હતાં. મૃતકોમાં ૪૦ કરતાં પણ વધુ પાકિસ્તાની નાગરિકો હોવાનું અધિકારીઓએ કહ્યું હતું.

માઈગ્રન્ટ રાઈટ્સ ગ્રૂપના જણાવ્યા અનુસાર આ દુર્ઘટનામાં પચાસ જેટલા સ્થળાંતરીઓ ડૂબી ગયા હતા.

પાકિસ્તાનના વિદેશ ખાતાએ ગુરુવારે બહાર પાડેલા સત્તાવાર નિવેદન મુજબ મોરોક્કોસ્થિત પાકિસ્તાનની એલચી કચેરી સ્થાનિક વહીવટી તંત્ર સાથે સતત સંપર્કમાં છે. અસરગ્રસ્તોને જરૂરી સહાય પહોંચાડવા એલચી કચેરીની ટીમને રવાના કરવામાં

આવી છે.

માનવતસ્કરીને રોકવા લાંબાગાળામાં અને અસરકારક પગલાં લેવાની પાકિસ્તાનના રાષ્ટ્રપતિ આસિફ અલી ઝરદારીએ હાકલ કરી હતી. વડા પ્રધાન શેહબાઝ શરીફે ઘટનાને મામલે અહેવાલ સુપરત કરવા અને માનવતસ્કરીમાં સંડોવાયેલા લોકો વિરુદ્ધ કડક કાર્યવાહી કરવા જણાવ્યું છેકોઈપણ તેમની મદદ ન આવતાં તેમણે ભયના ઓથાર હેઠળ ૧૩ દિવસ વીતાવ્યા હતા.

અગાઉ મોરોક્કોના વહીવટીતંત્રએ બે જાન્યુઆરીએ ૬૬ પાકિસ્તાની નાગરિક સહિત ૮૬ સ્થળાંતરીઓને મોરિટાનિયા લઈ જઈ રહેલી બોટમાંથી ૩૬ જણને બચાવ્યા હતા. (એજન્સી)

આગ: લોસ એન્જલસમાં મેન્ડેવિલે કેન્થોન ખાતે આગ બુઝાવવા હેલિકોપ્ટરની મદદ લેવામાં આવી હતી. આગ પર પાણીનો છંટકાવ કરી રહેલા હેલિકોપ્ટરને નિહાળી રહેલા અગ્નિશમન દળના જવાનો. (એજન્સી)

ભારતીય ખેલના રત્નો: દેશનું નામ રોશન કરનાર મેડલ વિજેતાઓનું પુરસ્કાર સાથે કરાયું સન્માન

‘સોનાનો’ સુવર્ણચંદ્રક હરાજી માટે મૂકવામાં આવ્યો!

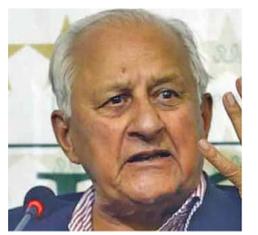
૧૯૦૪ની ઓલિમ્પિક્સમાં જીતવામાં આવેલો ગોલ્ડ મેડલ ઓક્શન હાઉસમાં બોસ્ટન: હેડિંગ વાંચીને ઘણાને થતું હશે કે સુવર્ણ ચંદ્રક તો સોનાનો જ હોયને! બીજો શેનો હોય? જોકે આપણે અહીં જેની ચર્ચા કરવા જઈ રહ્યા છીએ એ ગોલ્ડ મેડલ દુર્લભ છે અને ૧૯૦૪ની સેન્ટ ઓલિમ્પિક્સમાં અંધલેટિક્સમાં જીતવામાં આવ્યો હતો. અમેરિકાની ઘરતી પર ૧૯૦૪ની સાલમાં પહેલી વાર ઓલિમ્પિક ગેમ્સ યોજાઈ હતી અને એમાં અમેરિકાના જ કેડ સ્કુલ નામના સ્પર્ધી ૧૧૦ મીટર વિઘ્ન દોડમાં આ સુવર્ણ ચંદ્રક મેળવ્યો હતો. હાલમાં ગોલ્ડ મેડલ ચાંદીના બનાવવામાં આવે છે અને એના પર સોનાનો વરખ લગાડવામાં આવે છે. જોકે અહીં ૧૯૦૪ના જે ગોલ્ડ મેડલની વાત થઈ રહી છે એ ચંદ્રક સંપૂર્ણપણે સોનાથી બનાવવામાં આવ્યો હતો. આ ગોલ્ડ મેડલ પર ‘ઓલિમ્પિક્સ ૧૯૦૪’ લખવામાં આવ્યું છે. એ મેડલ સાથે ઓરિજિનલ રિબન જોડાયેલી છે અને એનું કવર ચામડાનું છે. નવાઈની વાત એ છે કે આ પહેલી ઓલિમ્પિક્સ હતી જેમાં ગોલ્ડ મેડલ આપવામાં આવ્યા હતા જેનો ફાયદો અમેરિકનોએ લીધો હતો. તેઓ ૯૬માંથી ૭૮ ઇવેન્ટમાં ગોલ્ડ મેડલ જીત્યા હતા. બોસ્ટન ખાતેના આર. આર. ઓક્શન નામની કંપનીના

દિલ્હીમાં ગઈ કાલે રાષ્ટ્રપતિ કૌપ્પી મુર્મૂએ ખેલરત્ન પુરસ્કાર, અર્જુન પુરસ્કાર તેમ જ ક્રોણાચાર્ય પુરસ્કાર સહિત તમામ અવોર્ડ વિજેતાઓ સાથે કોટો પડાવ્યો હતો. રાષ્ટ્રપતિ કૌપ્પી મુર્મૂએ ૧૮ વર્ષના ચેસના વિશ્વ વિજેતા ડી. ગુસ્કોને, ઓલિમ્પિક મેડલિસ્ટ હૉકી કેપ્ટન હરમનપ્રીત સિંહને, દિવ્યાંગો માટેની એથલેટિક્સના એથલીટ પ્રવીણ કુમારને તેમ જ ઓલિમ્પિક્સમાં બે બ્રોન્ઝ મેડલ જીતીને નવો ઇતિહાસ રચનાર શૂટર મનુ ભાકરને મેજર ઇયાનચંદ ખેલરત્ન પુરસ્કારથી સન્માનિત કર્યા હતા. રાષ્ટ્રીય પુરસ્કારના શુક્રવારના સમારોહમાં નિશાનબાજ મનુ ભાકરને ફિલ્મ અભિનેતા કાર્તિક આર્યને (ડાબે) ખેલરત્ન બનવા બદલ અભિનંદન આપ્યા હતા અને તેની સાથે ઘણી વાતચીત કરી હતી. (ખેલરત્ન)

પાકિસ્તાન ક્રિકેટમાં ચાલતી હતી સૈફ અલી ખાનના કાકાની ‘બોસગીરી’

પટૌડીના વારસદાર હોવાનો દાવો કર્યો, પણ મિલકતમાંથી એક પૈસો નહોતો મળ્યો

મુંબઈ: બાન્દ્રામાં બુધવારે મોટી રાત્રે પોતાના ઘરમાં જીવલેણ હુમલામાં ગંભીર રીતે ઈજા પામેલા બોલીવૂડ અભિનેતા સૈફ અલી ખાનનો ભારતીય ક્રિકેટ સાથે ખૂબ નજીકનો સંબંધ છે એ તો આપણે સૌ કોઈ જાણીએ જ છીએ, પરંતુ બહુ ઓછાને ખબર હશે કે પાકિસ્તાન ક્રિકેટ બોર્ડ (પીસીબી)ના ભૂતપૂર્વ ચેરમેન શહરયાર ખાનનો સૈફના પરિવાર સાથે નજીકનો સંબંધ છે. શહરયાર ખાન એક્ટર સૈફ અલી ખાનના કાકા છે. સૈફના પિતા મન્સૂર અલી ખાન પટૌડી ભારતીય ક્રિકેટ ટીમના મહાન બેટર અને કેપ્ટન હતા. તેમણે માત્ર ૨૧ વર્ષની ઉંમરમાં ભારતીય ટીમનું સુકાન સંભાળ્યું હતું. સૈફના દાદા ઇંગ્લેન્ડ વતી ક્રિકેટ રમ્યા હતા.

સૈફ અલી ખાનના પૂર્વજોનું ઘર મધ્ય પ્રદેશના ભોપાલમાં છે. અંગ્રેજોના રાજમાં તેના દાદા ભોપાલના નવાબ હતા. ૧૯૬૦માં ભોપાલના નવાબનું અવસાન થયું ત્યારે પાકિસ્તાનમાં સ્થાયી થઈ ચૂકેલા શહરયાર ખાન અને એમના ભાઈઓએ સંપત્તિમાં હિસ્સો માગ્યો હતો. જોકે લાંબી કાનૂની લડાઈ બાદ ભારતમાં જ સ્થાયી થયેલા સૈફ અલી ખાનના પરિવારનો અદાલતમાં વિજય થયો હતો. સૈફ અલી ખાનના પરિવારની તરફેણમાં કોર્ટનો ચુકાદો આવ્યો હતો. બન્યું એવું કે નવાબના નિધન બાદ સંપત્તિના ભાગલા શરિયત કાનૂન મુજબ થવાના હતા. એ મુજબ સૈફ અલી ખાનના મોટા દાદા નવાબ મુહમ્મદ સરવર અલી ખાન જેઓ ભોપાલના

નવાબનું અવસાન ૧૯૬૦ની સાલમાં ઈફતિખાર અલી ખાન ભાઈઓમાં નાના હતા. એવામાં શરિયત કાનૂન મુજબ મોટા પુત્રને વારસદાર માનવામાં આવે, પરંતુ ભારતમાં સૈફના મમ્મી શર્મિલા ટાગોરે એ ફેસલાને પડકાર્યો હતો. શર્મિલા ટાગોરના વકીલે અદાલતમાં દલીલ કરી હતી કે શહરયાર ખાનના મમ્મી એટલે કે મન્સૂર અલી ખાનના કાકી આબિદા સુલતાન જેઓ ભાગલા બાદ પાકિસ્તાન ચાલ્યા ગયા હતા અને

રિન્કુ સિંહ અને સાંસદ પ્રિયા સરોજની સગાઈ થઈ હોવાની અફવા

નવી દિલ્હી: ભારતના ક્રિકેટ-સ્ટાર રિન્કુ સિંહે સમાજવાદી પાર્ટી (સપા)ની સાંસદ પ્રિયા સરોજ સાથે સગાઈ કરી હોવાના સમાચારને પ્રિયાના પિતા અને સપાના વિધાનસભ્ય તુફાની સરોજે ખોટા બતાવ્યા છે અને એને લગતા અહેવાલોને અફવા ગણાવીને ઈગ્વાવી દીધા છે. તેમણે એક જાણીતી ન્યૂઝ ચેનલને કહ્યું કે રિન્કુ સિંહના ઘરવાળાઓએ અલીગઢમાં સીજેએમના હોદા પર નીમાયેલા અમારા જમાઈને વાત કરી કે રિન્કુ અને પ્રિયાને એકમેકના જીવનસાથી બનાવી શકાય કે નહીં. અમે એ બંનેના સંભવિત સંબંધો વિશે ગંભીરતાથી વિચાર કરી રહ્યા છીએ. લગ્નનો મામલો છે એટલે ખૂબ સમજી વિચારીને આગળ વધવું પડે. હા, એ બંનેની સગાઈ થઈ હોવાના સમાચાર માત્ર અફવા જ છે.’

રિન્કુ-પ્રિયાએ સગાઈ કરી લીધી છે અને યોગા જ સમયમાં તેઓ લગ્નગ્રંથિથી જોડાઈ જશે. રિન્કુ સિંહના કોચ મસૂદ ઝફર અમીનીએ એક જાણીતી ન્યૂઝ ચેનલને આપેલી મુલાકાતમાં આ માહિતી આપી હોવાનો અહેવાલ બપોરથી ચર્ચાઈ રહ્યો હતો. અહેવાલ મુજબ મસૂદ ઝફરે કહ્યું કે પ્રિયા સરોજના પિતા (જેમનું નામ તુફાની સરોજ છે) ૧૬મી જાન્યુઆરીએ સરોજ અને બીજા સંબંધીઓ સાથે અલીગઢ આવ્યા હતા અને અલીગઢ ઓગ્રોન સિટીમાં કાર્યક્રમ થયો હતો જેમાં પારિવારિક સભ્યોની હાજરીમાં સગાઈની વિધિ યોજાઈ હતી. ૨૬ વર્ષની પ્રિયા સરોજે ૨૦૨૪ની લોકસભાની ચૂંટણીમાં મહલીશહર બેઠક પરથી સમાજવાદી પાર્ટીની ટિકિટ પર જીત હાંસલ કરી હતી. તેણે બીપી સરોજ નામના હરીફને ૩૫,૮૫૦ મતથી હરાવ્યા હતા. રિન્કુ સિંહ ૨૭ વર્ષનો છે. તેનો

જન્મ ૧૯૯૭માં ઉત્તર પ્રદેશના અલીગઢ શહેરમાં થયો હતો. પ્રિયા સરોજનો જન્મ ૧૯૯૮માં વારાણસીમાં થયો હતો. પ્રિયાએ સ્કૂલનો અભ્યાસ દિલ્હીની એર ફોર્સ ગોલ્ડન જ્યુબિલી ઇન્સ્ટિટ્યુટમાં પૂરો કર્યો હતો. ત્યાર બાદ તેણે દિલ્હી વિશ્વ વિદ્યાલયમાં આર્ટ્સમાં ગ્રેજ્યુએશન કર્યું હતું. ત્યાર પછી પ્રિયાએ નોહડાની એમિટી વિશ્વ વિદ્યાલયમાંથી એલએલબીની ડિગ્રી મેળવી હતી. પ્રિયાના પિતા તુફાની સરોજ પણ ત્રણ વાર લોકસભાના સાંસદ રહી ચૂક્યા છે. હાલમાં તેઓ કેરાલત બેઠક મતવિસ્તારમાં સમાજવાદી પાર્ટીના વિધાનસભ્ય છે. લેફ્ટ-હૅન્ડ બેટર રિન્કુ ભારત વતી બે વન-ડે અને ૩૨ ટી-૨૦ મેચ રમી ચૂક્યો છે. તેના નામે કુલ ૫૫૦થી વધુ આંતરરાષ્ટ્રીય રન છે. ફર્સ્ટ ક્લાસ ક્રિકેટમાં તેણે ૫૦ મેચમાં ૩,૩૩૬ રન બનાવ્યા છે જેમાં સાત સેન્યુરી અને બાવીસ હાક સેન્યુરી સામેલ છે. ■

આજથી મહિલાઓનો ટી-૨૦ અન્ડર-૧૯ વર્લ્ડ કપ

કવાલાલમ્પુર: મલેશિયામાં શનિવાર, ૧૮મી જાન્યુઆરીએ મહિલાઓનો ટી-૨૦ અન્ડર-૧૯ વર્લ્ડ કપ શરૂ થઈ રહ્યો છે જેમાં ભારત સતત બીજા વિજેતાપદ માટે ફેવરિટ છે. આ ટૂર્નામેન્ટમાં ૧૬ દેશની ટીમ

ભાગ લઈ રહી છે. સ્પર્ધાની સૌપ્રથમ મેચ (સવારે ૮.૦૦ વાગ્યાથી) ઓસ્ટ્રેલિયા અને સ્કોટલેન્ડ વચ્ચે રમાશે. ભારતની પ્રથમ મેચ (બપોરે ૧૨.૦૦ વાગ્યાથી) રવિવારે વેસ્ટ ઇન્ડિઝ સામે રમાશે.

૨૦૨૩ના પ્રથમ ટી-૨૦ જુનિયર વર્લ્ડ કપમાં શેકાલી વર્માના સુકાનમાં ભારત ચેમ્પિયન બન્યું હતું. નિક્કી પ્રસાદ ભારતીય ટીમની કેપ્ટન છે, જ્યારે સનિકા ચળકે વાહસ-કેપ્ટન છે. ભારતની અન્ય ખેલાડીઓમાં

ક્રિકેટરો હવે શિસ્તબદ્ધ થશે! બીસીસીઆઈએ ખેલાડીઓ માટે ૧૦ કડક નિયમો જાહેર કર્યા

મુંબઈ ન્યૂ ઝીલેન્ડ અને ઓસ્ટ્રેલિયા સામેની ટેસ્ટ સિરીઝમાં ભારતીય ક્રિકેટ ટીમના નિરાશાજનક પ્રદર્શન બાદ હવે બોર્ડ ઓફ ક્રિકેટ કંટ્રોલ ઇન ઇન્ડિયાએ પુરુષ ટીમમાં ખેલાડીઓ સામે કડકાઈ બતાવી છે. ઓસ્ટ્રેલિયા પ્રવાસ ખેલાડીઓના અનુશાસનહીનતા અંગેના અહેવાલો પ્રકાશમાં આવ્યા હતાં, ઉપરાંત ડ્રેસિંગરૂમમાં પણ વાતાવરણ તંગ હોવાની અટકળો વહેતી થઈ હતી. મુંબઈમાં સમીક્ષા બેઠકમાં ચર્ચા વિચારણા કર્યા બાદ બીસીસીઆઈએ હવે પુરુષ ક્રિકેટરોની નેશનલ ટીમ માટે ૧૦ નવા નિયમો લાગુ કર્યા છે. (૧) વિદેશ પ્રવાસ દરમિયાન પત્ની કે પરિવાર સાથે રહેવા પર મર્યાદા: ટીમના વિદેશ પ્રવાસ દરમિયાન, ખેલાડીઓના પરિવારો અથવા પત્નીઓને ફક્ત બે અઠવાડિયા માટે ટીમ સાથે રહેવાની મંજૂરી આપવામાં આવશે. આ ઉપરાંત, ખેલાડી વ્યક્તિગત સ્ટાફને સાથે નહીં લઈ શકે. આ નિયમો કોચ અને સર્પોર્ટ સ્ટાફ સહિત તમામ ખેલાડીઓને લાગુ પડશે. પ્રવાસ દરમિયાન કોઈપણ ખેલાડીને તેના પરિવાર સાથે અલગથી મુસાફરી કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવશે નહીં. જો કોઈ ખેલાડી આમાંથી છૂટછાટ

જોઈતી હોય તો, તે તેણે સિલેક્ટર કમિટીના અધ્યક્ષ અને મુખ્ય કોચની મંજૂરી લેવી પડશે. (૨) ડોમેસ્ટિક મેચોમાં રમવું ફરજિયાત છે: બીસીસીઆઈની નવી માર્ગદર્શિકા મુજબ, ખેલાડીઓને રાષ્ટ્રીય ટીમમાં સામેલ થવા અને સેન્ટ્રલ કોન્ટ્રેક્ટમાં રહેવા માટે ડોમેસ્ટિક મેચોમાં ભાગ લેવો ફરજિયાત રહેશે. જે નાથી બધા ખેલાડીઓ ફિટનેસ જાળવી શકે. આ ઉપરાંત, નવા ખેલાડીઓને પણ તેમની પાસેથી શીખવાની તક મળશે. આ નિયમમાંથી છૂટ કેટલાક ખાસ કારણોસર જ આપવામાં આવશે, જેના માટે હેડ કોચ અને સિલેક્ટર કમિટીના અધ્યક્ષ પાસેથી મંજૂરી લેવી પડશે. (૩) પ્રેક્ટિસ સેશનમાં ફરજિયાત હાજરી: બધા ખેલાડીઓએ નિર્ધારિત પ્રેક્ટિસ સેશન દરમિયાન સમગ્ર સમયગાળા માટે ત્યાં જ રહેવું પડશે. આ નિયમ હેઠળ, હવે કોઈપણ ખેલાડી પ્રેક્ટિસ પૂર્ણ કર્યા પહેલા મેદાન છોડી નહીં શકે. (૪) વધારાનો સામાન લઈ જવા પર રોક: સિરીઝ માટેની વિદેશી ટૂર પર વધુમાં વધુ ૧૫૦ કિલો સામાન લઈ

જઈ શકાશે. એનાથી વધારાનો સામાન લઈ જવાની મંજૂરી આપવામાં આવશે નહીં, જેના માટે તેમણે બીસીસીઆઈ દ્વારા નિર્ધારિત મર્યાદાનું પાલન કરવું પડશે. જો કોઈ ખેલાડી વધારાનો સામાન લઈ જાય છે, તો ખેલાડીએ પોતે ખર્ચ ઉઠાવવો પડશે. (૫) વ્યક્તિગત સ્ટાફ સાથે રાખવા પર પ્રતિબંધ: ટીમ ઈન્ડિયાના કેટલાક ખેલાડીઓ વિશે એવા અહેવાલો હતા કે તેઓ તેમના અંગત સ્ટાફને તેમની સાથે લઈ જાય છે, હવે બીસીસીઆઈએ આના પર પણ સંપૂર્ણપણે પ્રતિબંધ મૂક્યો છે. વ્યક્તિગત મેનેજર, રસોઇયા, સહાયક અને ખાનગી સુરક્ષા કર્મચારીઓને સાથે લઈ જવા પર પ્રતિબંધ મૂક્યો છે. જેમાં કોઈ છૂટ આપવામાં આવશે નહીં. (૬) અલગ બેગ મોકલવી ફરજિયાત: ખેલાડીઓએ હવે બેંગલૂરુના સેન્ટર ઓફ એક્સેલન્સમાં કોઈપણ સાધનો અને વ્યક્તિગત વસ્તુઓ મોકલતા પહેલા એક અલગ બેગ મોકલવી પડશે અથવા ટીમ મેનેજરને જાણ કરવી પડશે. અલગ અલગ વ્યવસ્થાઓને કારણે થનારા કોઈપણ વધારાના ખર્ચની જવાબદારી ખેલાડીની રહેશે. (૭) ખેલાડીઓ સિરીઝ દરમિયાન

દેશ-વિદેશ

ઈડીએ ૩૦૦ કરોડ મિલકતને ટાંચ મારી

નવી દિલ્હી : એન્ફોર્સમેન્ટ ડિરેક્ટોરેટ (ઈડી)એ મૈસુર અર્બન ડેવલપમેન્ટ ઓથોરિટી (એમયુડી) સાથે સંકળાયેલા મની લોન્ડરિંગ કેસમાં ૩૦૦ કરોડની સ્થાવર મિલકતને ટાંચ મારી હતી. આ કેસમાં કર્ણાટકના મુખ્ય પ્રધાન સિદ્ધરામૈયા અને બીજાઓ સંડોવાયેલા છે. ઓથોરિટીએ જમીન ફાળવણીમાં કરેલી ગેરરીતિ અંગેની મની લોન્ડરિંગની તપાસ કરતા કેસને કારણે આ ટાંચ મરાઈ છે. ટાંચ મરાયેલી સંપત્તિ વિવિધ વ્યક્તિના નામે હતી જેઓ રીયલ એસ્ટેટ બિઝનેસમેન અને એજન્ટ છે. ઈડીએ એક નિવેદનમાં કહ્યું હતું કે એવો આક્ષેપ કરાયો છે કે સિદ્ધરામૈયાએ પોતાની રાજકીય વગ વાપરીને ઓથોરિટીએ અધિગ્રહણ કરેલી ત્રણ એકર ૧૬ ગુન્ટાની જમીનના બદલામાં તેમની પત્ની બી. એમ. પાવર્તીના નામે ૧૪ જગ્યાનું વળતર લીધું હતું. જમીન શરૂઆતમાં ૩,૨૪,૭૦૦ રૂપિયામાં પ્રાપ્ત કરવામાં આવી હતી. પાવર્તીને વળતરના બદલામાં વૈભવશાળી વિસ્તારમાં ૧૪ જગ્યા આપવામાં આવી હતી. (એજન્સી)

પંજાબમાં ‘ઇમર્જન્સી’ વિરુદ્ધનો વિરોધ એ ‘પજવણી’ છે: કંગના

ચંદીગઢ : શિરોમણી ગુરુદ્વારા પ્રબંધ સમિતિ (એસજીપીસી) અને શીખ સંગઠનો દ્વારા કિલ્લ વિરુદ્ધ કરવામાં આવેલા વિરોધ બાદ શુક્રવારે પંજાબના મોટાભાગમાં સિનેમાઘરોમાં કંગના રનૌતની ‘ઇમર્જન્સી’ પ્રદર્શિત કરવામાં આવી ન હતી અને કંગનાએ એને ‘પજવણી’ ગણાવી હતી. પંજાબમાં ઘણી જગ્યાએ એસજીપીસી અને અનેક શીખ સંગઠનોએ કિલ્લ વિરુદ્ધ સિનેમાઘરો અને મોલની બહાર

પ્રદર્શનો કર્યા હતાં. રાજકીય કિલ્લનું દિગ્દર્શન, લેખન અને નિર્માણ કરનાર કંગના રનૌતે એસજીપીસી દ્વારા ‘ઇમર્જન્સી’ પર પ્રતિબંધ મૂકવાની માંગણીનો વિરોધ કર્યો છે અને કહ્યું છે કે પંજાબના કેટલાક ભાગોમાં કિલ્લનું પ્રતિબંધિત પ્રદર્શન ‘કલા અને કલાકાર’નું સંપૂર્ણ ઉત્પત્તિન છે. ભૂતપૂર્વ વડાપ્રધાન ઇન્દિરા ગાંધીની ભૂમિકા ભજવતી કંગનાની આ કિલ્લ ૧૯૭૫ થી ૧૯૭૬ સુધીના ૨૧

મહિનાની કટોકટી પર કેન્દ્રિત છે. સેન્સર પ્રમાણપત્ર અને શીખ સમુદાયને ખોટી રીતે રજૂ કરવાના આરોપોને કારણે વિવાદમાં રહેલી આ કિલ્લ શુક્રવારે દેશભરમાં ઘણા વિલંબ પછી રિલીઝ થઈ હતી. લુધિયાણા, અમૃતસર, પટિયાલા, જલંધર, હોશિયારપુર અને ભદિંડાના મોટાભાગનાં સિનેમાઘરોમાં કિલ્લ પ્રદર્શિત થઈ ન હતી. રાજ્યના મોલ અને સિનેમાઘરોની બહાર પોલીસોને તહેનાત કરવામાં આવ્યા હતા. અમૃતસરમાં, મહિલાઓ સહિત વિરોધીઓ ‘‘ઇમર્જન્સી કિલ્લનો બહિષ્કાર કરો’’ લખેલા પ્લેકાર્ડ લઈને જોવા મળ્યા હતા. એસજીપીસીના પ્રતાપ સિંહે જણાવ્યું હતું કે ‘‘અમે કિલ્લની રિલીઝ રોકવા માટે કેન્દ્ર સરકાર અને પંજાબ સરકાર સાથે વાત કરી હતી પરંતુ કોઈ કાર્યવાહી કરવામાં આવી ન હતી. આ કિલ્લ મોલ અને સિનેમાઘરોને પહોંચાડવા માટે બનાવવામાં આવી છે.’’

લોક એક્સ

સ્પોર્ટ્સ મેન
યશવંત યાડ
feedback@bombsamachar.com

સુપર જયંતીના અપસરે વાનખેડે સ્ટેડિયમના ભવ્ય ભૂતકાળ પર એક આગવી નજર...

વાનખેડેમાં જ્યારે આગ બુઝાવવા ફાયરબ્રિગેડનો બંબો લાવવામાં આવ્યો હતો!
ક્રોમેન્ટેટર વિજય મર્યન્ટની પ્રેક્ષકો પર થઈ જાદુઈ અસર

અગાઉ ભારતમાં એક કે ત્રણ ટેસ્ટની શ્રેણી રમાતી ત્યારે મુંબઈના બ્રેબોર્ન સ્ટેડિયમનું નામ પહેલાં આવતું હતું. વિશ્વભરમાં સર્વશ્રેષ્ઠ સ્ટેડિયમ તરીકે ક્રિકેટ ક્લબ ઓફ ઇન્ડિયા (સીસીઆઇ) નું બ્રેબોર્ન સ્ટેડિયમ અને ક્રિકેટ એવા તો એકમક થઈ ગયા હતા કે ભારતમાં ટેસ્ટ મેચ રમાવાની હોય તો સૌથી પહેલાં બ્રેબોર્નનું જ નામ લેવાતું હતું. અહીં ટેસ્ટ મેચો ઉપરાંત દેશની તમામ પ્રસિદ્ધ ટૂર્નામેન્ટો પણ રમાતી હતી.

૧૯૬૦ના દાયકામાં એમસીએ અને સીસીઆઇ વચ્ચે એમસીએને સીસીઆઇના કલબ હાઉસમાં કેટલી સીટો ફાળવવી એ વિશે મતભેદ થયો હતો. પાસ સંબંધમાં કડવાશ ઊભી થઈ હતી અને સીસીઆઇના પ્રમુખ વિજય મર્યન્ટ જેમની ગણના ભારતમાં જ નહીં, પણ વિશ્વભરમાં સર્વશ્રેષ્ઠ ઓપનિંગ બેટ્સમેન તરીકે થતી હતી તેમની એમસીએના પ્રમુખ તથા મહારાષ્ટ્ર વિધાનસભાના સ્પીકર શેશરાવ વાનખેડે અને તેમના સાભ્યો સાથે મીટિંગ થયા કરી હતી, પરંતુ છેવટે 'કડવાશ' એટલી બધી વધી ગઈ કે વાનખેડેએ જાહેર કર્યું કે હવે તો એમસીએ પોતાનું હોમ સ્ટેડિયમ બનાવીને જ રહેશે.

તેમનું એ સપનું સાકાર કરવા માટે એ સમયના મુખ્ય પ્રધાન વસંતરાવ નાઇકે ચર્ચગેટ, મરીન લાઇન્સના રેલવે કોર્સિંગ અને હોકી સ્ટેડિયમ આગળ જગ્યા ફાળવી દીધી હતી. યુદ્ધના ધોરણે સ્ટેડિયમ અને મેદાન બનાવવાની શરૂઆત થઈ અને ૪૦થી ૪૨ હજાર પ્રેક્ષકો સમાઈ શકે એવું સ્ટેડિયમ ઊભું કરી દેવામાં આવ્યું હતું.

એ જમાનામાં (૧૯૫૦થી ૧૯૬૦ના દાયકા સુધી) રેડિયો ક્રોમેન્ટરીનો આંખે દેખ્યા અહેવાલનો અવાજ ભારતભરમાં ગૂંજતો હતો. કોઈ પણ અગત્યની મેચ પહેલાં આકાશવાણીમાં ઓલ ઇન્ડિયા રેડિયોના સત્તાધીશો તેમ જ ક્રોમેન્ટરી તથા સ્કોરરની બેઠક મળતી હતી. ત્યારે વાનખેડેની ટેસ્ટ પહેલાં આગલા દિવસે મુંબઈ આકાશવાણીના મુખ્ય વહીવટકાર એચ. એસ. દલાલ (જેઓ પારસી હતા) અનુભવી વહીવટકાર હતા. એ મીટિંગમાં વિજય મર્યન્ટ, મશહૂર ક્રોમેન્ટર ડિકી રત્નાગર, સુરેશ સરૈયા, વગેરે સાથે ચર્ચા થઈ હતી જેમાં દલાલે જણાવ્યું કે ક્રિકેટ મેચમાં રમત દરમિયાન જો કોઈ તોફાન થાય કે કોઈ વિવાદ થાય તો ક્રિકેટ મેચના વર્ણન સિવાય બીજા કોઈ પ્રસંગો ક્રોમેન્ટરીમાં ઉલ્લેખ ન કરવો.

મેચમાં કલાહ વાહોડે જ્યારે ડબલ સેન્યુરી (૨૪૨ ૨૫) ફટકારી ત્યારે નાના ઉત્સાહી છોકરાઓ લાઇનને ફૂલના હાર પહેરાવવા દોડી આવ્યા હતા. અમ્પાયરો રુબેન અને નાગેન્દ્રએ પિચ બચાવવા એ ઉત્સાહી પ્રેક્ષકોને હટાવ્યા ત્યારે અચાનક મુંબઈ પોલીસના હવાલદારે લાકી વીંઝી એમાં એક-બે બાળકને પગમાં વાગી હતી અને લોહી નીકળ્યું હતું. ત્યારે સ્ટેડિયમમાં ૪૦,૦૦૦ જેટલા પ્રેક્ષકો હતા.

અચાનક જ હાલના વિજય મર્યન્ટ સ્ટેડિયમ આગળ કોઈ ઉછેરાયેલા પ્રેક્ષકોએ આગ લગાડી હતી. જોકે ક્રોમેન્ટરીમાં મેચ દરમિયાન શું બન્યું એ જ કહેવાયું હતું. પ્રેક્ષકને થયેલી ઈજા પોલીસના ડાંગથી થઈ છે એ વાત જાહેર નહોતી કરાઈ, નહીં તો એવી ભીતિ હતી કે આખું સ્ટેડિયમ બળીને ખાક થઈ જાત.

મુખ્ય પ્રધાન વસંતરાવ નાઇકે હાંફતા હાંફતા દોડી આવ્યા અને ક્રોમેન્ટરી બોક્સમાં આવીને વિજય મર્યન્ટને કહ્યું કે 'વિજયભાઈ, તમે જાહેર કરો કે ઈજા પામેલો છોકરો હવે સ્વસ્થ છે અને તેનો સરકારી ઈલાજ ચાલે છે અને શાંતિ જાળવી રાખવા અપીલ કરો.'

વિજય મર્યન્ટે મોઢા પર આંગળી રાખીને આકાશવાણીના ઇન્ચાર્જ એચ. એસ. દલાલ તરફ આંગળીની મદદથી ઈશારો કર્યો કે ક્રોમેન્ટરીમાં ઘટના વિશે કંઈ પણ બોલવાની મનાઈ કરાઈ છે.

ખુદ દલાલ સાહેબે વિજયભાઈને બે હાથ જોડીને વિનંતી કરી કે 'તમે ક્રોમેન્ટરીમાં જાહેર કરો કે ઈજાગ્રસ્ત છોકરો હવે સ્વસ્થ છે અને સરકાર તેની સારવાર કરાવી રહી છે.'

વિજયભાઈએ જાદુઈ અવાજમાં અને આગવી શૈલીમાં એ છોકરાની સ્વસ્થતા વિશેની જાણકારી આપી અને પ્રેક્ષકોને શાંતિ જાળવવાની અપીલ કરી હતી. રેડિયો ક્રોમેન્ટરીની (વિજયભાઈના અવાજની) વાનખેડેના હજારો પ્રેક્ષકો પર એવી જાદુઈ અસર થઈ કે ક્ષણવારમાં પિનડ્રોપ સાથલસ થઈ ગયું હતું. આગના બનાવને પગલે અગ્નિશામક દળના બંબાની ઉપસ્થિતિ બાદ સ્ટેડિયમમાં શાંતિ જાહેર હતી અને અંતિ મહત્ત્વની વાત એ છે કે લોકો પિચ પર દોડી આવ્યા હતા છતાં પિચ ખરાબ નહોતી થઈ. ■

શરદ્ બેશી સ્પીકિંગ
સંજય છેલ
feedback@bombsamachar.com

કવિતા ને કારખાનાં... જુડવે જુડવે નૈનાં

આપણા દેશમાં કોઈ પણ લેખક, કવિ, વિચારક, વિદ્વાનને ગરીબ કહેવા અથવા ગરીબ સમજવાની સુવિધા છે. એવું કહેવાય છે કે મા લક્ષ્મી અને મા સરસ્વતી બંનેમાં વેર છે એટલા માટે મા સરસ્વતીના પુત્રો પર મા લક્ષ્મી કૃપા નથી કરતી. મોટાભાગના લેખકો, કવિઓ સમાજના બીજા બધા પૈસાવાળાઓની સરખામણીમાં કડકા અને લુપ્ખા હોય છે. સરસ્વતીના આ છોકરાઓ જે મા લક્ષ્મી સાથે એડજેસ્ટ નથી કરી શકતા. પૈસાની બાબતમાં એ લોકો હંમેશા દુઃખી જ રહે છે, પરંતુ એનાથી વિરુદ્ધ, આ દેશમાં હજુ સુધી એવી સુવિધા નથી કે તમે મા લક્ષ્મીના પુત્રોને મૂર્ખ કહી શકો! લેખકને ગરીબ કહેવાનો કે સમજવાનો રિવાજ છે, પણ શિક્ષાઓને મૂર્ખ કહેવાનો કે સમજવાનો રિવાજ નથી. વ્યાપાર કરવાવાળા બહુ હોંશિયાર અને પ્રેક્ટિકલ ગણાય છે એટલે કે, મા લક્ષ્મી સરસ્વતીના છોકરાઓ પર ભલે કૃપા ન કરે, પરંતુ મા સરસ્વતી મા લક્ષ્મીના છોકરાઓ પર કૃપા કરે છે. અથવા કહી શકાય એ બન્ને મા ભરાબર સંતુલન રાખે છે. જરૂરિયાત જેટલા પૈસા લેખકો, કવિઓની પાસે છે તો સ્વાર્થ જેટલી બુદ્ધિ શિક્ષાઓ પાસે છે. એનો અર્થ એવો કે, મા લક્ષ્મી મા સરસ્વતી ભલે અંદર-અંદર એકબીજા સાથે ઝઘડતા હોય, પરંતુ સાથે-સાથે એકબીજાના છોકરાઓનું ધ્યાન પણ રાખે તો છે જ!

આઝાદી પછી લેખકો, કવિઓએ પુસ્તકો લખ્યાં, સંપાદન કર્યું અને લક્ષ્મીજીના છોકરાઓએ ધંધો શરૂ કર્યો, કારખાનાઓ ઊભાં કર્યાં. જ્યારે લેખકો, કવિઓની લાગણી શૂન્ય હતી એટલે એમનાં પુસ્તકો મોંઘાં તો થયાં જ હશે, પણ જોઈએ એટલા વેચાયા નહીં. એમને ખ્યાલિત મળી હશે, પરંતુ પ્રકાશકે એનું પૂરે-પૂરું શોષણ પણ કર્યું જ હશે! એક સમય એવો આવ્યો કે લેખકો, કવિઓ સત્તાના ખોળામાં જઈને બેસી ગયા અને સરકારી લાઈબ્રેરીમાં પોતાનું પુસ્તક મૂકવા ઈનામો, ફેલોશીપ વગેરે લેવાનાં આહ્વાન રચવા માંડે છે. અહીંયાં સુધી કે નવું લખવા માટે પણ એમને સરકારી મદદની જરૂર પડવા લાગી. ભરાબર એ જ વખતે ઓછી બુદ્ધિને લીધે મા લક્ષ્મીના પુત્રોનાં કારખાનાઓ ફેલ થવા લાગ્યાં, મિલો બંધ થવા લાગી. મતલબ કે કવિતા સંપાદન જેવી દયનીય હાલત હવે કારખાનાઓની પણ થવા લાગી એટલે હવે લેખકો, કવિઓની ગરીબીની વાત સ્વીકાર કરતી વખતે મને શેક લોકોને મૂર્ખ કહેવાની પણ મંજૂરી આપો! હિન્દીમાં એવા લેખકોની કમી નથી, જેમણે લખવાનું તો શરૂ કર્યું, પરંતુ લેખક ન બની શક્યા. આઝાદી પછી અહીં કવિ, લેખક બનવાનો ચસ્કો લાગ્યો અને બીજી તરફ એ શિક્ષાઓ જે પેઢીઓની વ્યાજ પર વ્યાજ ચઢાવી અને મકાનો બનાવી એને ભાડેથી આપી એનાં ભાડાં ખાઈને આજસુ જીવન જીવતાં હતાં એમને ઉદ્યોગપતિ કહેવાડાવવાનો શોખ ઊભો થયો. એટલે જેને જે મશીન, જે સુવિધા મળી એનાથી એ લોકોએ ધંધો શરૂ કર્યો અને બની ગયા ઉદ્યોગપતિ! પણ એવું ને મૂળ સ્વભાવ તો એ જ, ગાદી પર બેઠા-બેઠા લાભ કમાવવાનો. અમે તો પૈસા આપ્યા, હવે કારખાનાની ફરજ છે કે અમને કમાઈને આપે! એમનામાં મેનેજ કરવાની ના તો ક્ષમતા છે અને ના તો ઈચ્છા, અને ઉપરથી દેશમાં રિવાજ એવો કે લેખકને ગરીબ કહી શકો, પણ શિક્ષાને નહીં! શિક્ષાઓ સ્માર્ટ બનીને, સફારી સૂટ પહેરીને, લાયન્સ કે રોટરી ક્લબમાં ડિનર કરી રહ્યા છે, મંત્રીઓની સામે હાથ જોડીને હોંશિયાર, અનુભવી દેખાવાની મુદ્રામાં ઊભા છે અને બીજી તરફ કારખાનાં દિવસે-દિવસે ડૂબી રહ્યાં છે. આ તો એવી વાત થઈ, ધંધો કર્યો, નફો ન મળ્યો! ધંધો શરૂ કર્યો, ચલાવતા ન આવડ્યું!

જે કંગાળ સ્થિતિ કવિતા સંપાદનોની થઈ, એવી જ બીમાર મિલોની થઈ. બીમાર પડેલી મિલો સરકારના પગે પડીને કહે છે, અમને બચાવો! એક કવિતા સંપાદનના ફલોપ થવાથી દેશનું એટલું નુકસાન નહીં થાય, જેટલું એક કારખાનું નિષ્ફળ જવાથી થાય છે! પણ શું કરીએ? મા લક્ષ્મીના પુત્રોને મૂર્ખ કહેવાની સગવડ જ નથી આ દેશમાં! ■

અરાઉન્ડ ધ વર્લ્ડ
પ્રતીક્ષા થાનકી
pratishkha.thanki@bombsamachar.com

લોસ ડ્રાગોસમાં કેળાંની ઉજાણી...

બાગ્યે જ પ્લાન બન્યો અને આરામ પણ જ્યારે દરિયા સામે બેસતાં ત્યારે જ કરવા મળેલો. બધાં બનાના પ્લાન્ટેશન માટે વધુ ઉત્સાહમાં એમ પણ આવી ગયેલાં કે તેનાં ડિસ્ક્રિપ્શનમાં બનાના ટેસ્ટિંગ કરાવશે એ પણ વણવિલું. ટાપુમાં વચ્ચે વચ્ચે દરિયાને પેરેલલ રસ્તો નીકળતો ત્યારે અને ખાસકો વચ્ચે ઘણું સૌંદર્ય હતું પણ કુએટવેન્ટુરા અને ટેનેરિકેના પ્રમાણમાં ગ્રાન કનેરિયાના વ્યુમાં ફરરતે ખાસ ગોઠવેલા પહાડો અને બીચ નજરે નહોતા પડતા. જોકે અહીં પ્રવૃત્તિઓની નક્કી કોઈ કમી નથી. આરુકાસ રિજનનું આ લોસ ડ્રાગોસ બનાના પ્લાન્ટેશન તો દરિયા કિનારે જ છે, પણ ત્યાંથી નીકળીને અમે ઇનલેન્ડ ગામડાઓ તરફ જ નીકળવાનાં હતાં. દુનિયાના આ ખૂણામાં આટલા અંતરે કોમર્સ અને કોમ્પિયુટરની માથાકૂટથી દૂર પણ

લોકો મજેથી કઈ રીતે રહે છે તે જોવાની પણ મજા આવતી હતી. આ જ મજા ભારતનાં પણ કોઈ પણ ગામમાં લઈ શકાય, પણ આપણાં ગામમાં ખાસ હવે આ લેવલ પર દુનિયાથી કટ-ઓફ હોય તેવું નથી લાગતું.

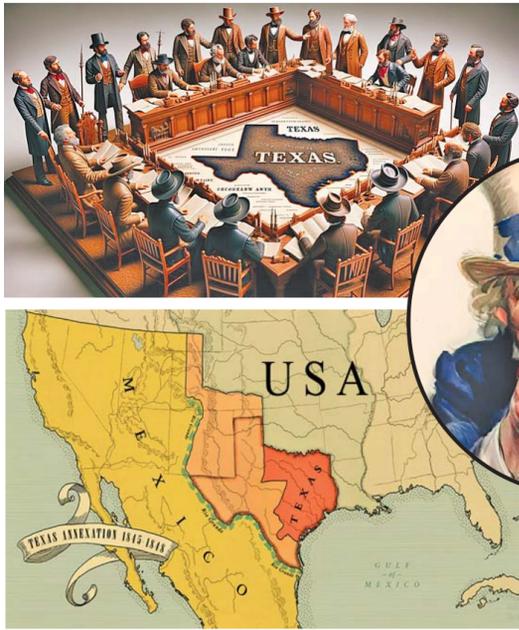
અહીંનાં ગામડાંઓ સુધી પહોંચતાં પહેલાં અમે બનાના પ્લાન્ટેશનના દરવાજા પહોંચ્યાં. પ્લાન્ટેશનનો એન્ટ્રન્સ અત્યંત કુરસદથી, મોટા પાર્કિંગ સાથે બનાવેલો. તે સમયે આમ પણ નોન-ટૂરિસ્ટ સીઝનમાં અમારા સિવાય માંડ ત્રણ યૂપ હતાં. અમે પહોંચ્યાં તેની પંદરેક મિનિટમાં ગાઈડ ટૂર ચાલુ થવાની હતી. અમારી ગાઈડ વાતો કરતી અને પ્રશ્નો પૂછતી મજાથી અમને પ્લાન્ટેશન બતાવી રહી હતી. અમે ફ્રન્ટ સ્ટોરથી બનાના લેવર્ડ કોફી અને બનાના ડેન્ટ્રસ

ભાત ભાત કે લોગ

જપલંત નાયક

feedback@bombaysamachar.com

ટેક્સાસ ને કેલિફોર્નિયા એક સમયે અમેરિકાનો હિસ્સો નહોતા!

મામલે અમેરિકન રાજ્યો વચ્ચે ત્રાજવું બરાબર સમતોલ સ્થિતિમાં હતું. જો કોઈ એક પલડામાં જરાસરમું વજન વધે, તો એ પલડું નમી પડે! હવે ટેક્સાસમાં જે અમેરિકન્સ વસેલા, એ બધા પાસે લાખોની સંખ્યામાં ગુલામો હતા. એમની સમૃદ્ધિ આ ગુલામોને જ આભારી હતી. જો ટેક્સાસને અમેરિકા સાથે જોડી દેવામાં આવે, તો ગુલામીપ્રથાને સમર્થન કરવું એક મોટું રાજ્ય અસ્તિત્વમાં આવે! આથી ઘણા ડાહ્યા અમેરિકન રાજકારણીઓ ટેક્સાસને અમેરિકા સાથે જોડવા સંમત નહોતા, પરંતુ તત્કાલીન અમેરિકન પ્રમુખ જહોન ટાયલર મક્કમ હતા. એક વખત સેનેટની મંજૂરી મેળવવામાં નિષ્ફળતા મળી તેમ છતાં એમણે સમજાવટના પ્રયત્નો ચાલુ રાખ્યા. આખરે બીજી વખત મતદાન થયું. એમાં સફળતા મળી, અને ટેક્સાસ એક સ્વતંત્ર દેશ મટીને ૨૮ ડિસેમ્બર, ૧૮૪૫ના રોજ યુનાઈટેડ સ્ટેટ્સ ઓફ અમેરિકામાં ૨૮મા રાજ્ય તરીકે જોડાયું. ટેક્સાસની તમામ જાહેર મિલકતો અમેરિકન સરકારને જમા થઈ, બદલામાં યુએસએ ગવર્નમેન્ટે ટેક્સાસ ઉપરનું દસ મિલિયન ડોલર્સનું દેવું ચુકવવાની જવાબદારી લીધી. મેક્સિકોને આ નહોતું જ ગમવાનું. એટલે ૧૮૪૬માં મેક્સિકો- યુએસએ યુદ્ધ છડાયું. બે વર્ષ લાંબા યુદ્ધમાં યુએસએનો વિજય થયો પછી કેલિફોર્નિયા, એરિઝોના તેમજ ન્યૂ મેક્સિકો પણ ટેક્સાસને પગલે અમેરિકન રાજ્ય બન્યા! (યસ, એ પહેલા આ તમામ રાજ્યો યુએસએનો હિસ્સો નહોતા!)

ભૂલોની ગંભીર સજા મળતી હોય છે. મેક્સિકોને ય સજા મળી. શરૂઆતમાં બંધુ બરાબર ચાલ્યું, પણ પછી ગુલામીપ્રથા સહિતના કેટલાક મુદ્દે ટેક્સાસમાં આવી વસેલા અમેરિકન્સ અને મેક્સિકો સરકાર વચ્ચે ઘર્ષણ વધતું ચાલ્યું. છેવટે વાત સરજા સંવર્ધ સુધી પહોંચી. એમાં અમેરિકન્સનો વિજય થયો અને બીજી માર્ચ, ૧૮૩૬ના રોજ એમણે ટેક્સાસને મેક્સિકોથી અલગ કરીને 'રિપબ્લિક ઓફ ટેક્સાસ' નામનો નવો દેશ ઘોષિત કરી દીધો! સ્વાભાવિક છે કે આખા ઘટનાક્રમ પર નજર ખોડીને બેઠેલા પડોશી દેશ યુએસએ દ્વારા આ નવનિર્મિત રાષ્ટ્રને માન્યતા આપી દેવામાં આવી... અને અમેરિકાનું આખું સ્વરૂપ બદલાઈ ગયું! હવે તમે મજા જુઓ. ટેક્સાસમાં જે પ્રજા હતી, એમાં ત્યાંના મૂળ રહેવાસી આદિવાસીઓ (કે જેમની પાસે કોઈ પોલિટિકલ અવાજ કે શક્તિ નહોતા) અને અમેરિકાથી આવી વસેલા ધોળિયાઓનો સમાવેશ થતો હતો. જ્યારે તમામ નિર્ણયો આ અમેરિકન વેપારીઓએ જ લેવાના હોય, તો એમણે અલગ દેશ બનાવવાની માથાકૂટ કરવાને બદલે અમેરિકા સાથે જોડાઈ જવાનું શા માટે પસંદ ન કર્યું? મુખ્ય બે કારણ છે. પહેલું કારણ હતું મેક્સિકો સાથે યુદ્ધનો ડર. મેક્સિકોનો કોઈ પ્રદેશ છુટો પડીને યુએસએ સાથે જોડાય તો મેક્સિકોને એ ન જ ગમે. અને એ સંજોગોમાં યુએસએ-મેક્સિકો વચ્ચે યુદ્ધ થયા વિના ન રહે. એ સમયે યુએસએ શક્તિશાળી ખરું, પણ આજની અગ્રણી સુપર પાવર નહોતું. બીજું વધુ મહત્વનું કારણ હતું ગુલામીપ્રથા. અમેરિકામાં ગુલામીપ્રથા નાબૂદ કરવા માટે સંવર્ધ ચાલી રહ્યો હતો. ઉત્તરીય રાજ્યો ગુલામીપ્રથા નાબૂદ કરવા માગતા હતા. જ્યારે દક્ષિણી રાજ્યો ગુલામીપ્રથાના યુસ્ત ટેકેદાર હતા. આ

મસ્તરામની મસ્તી

મિલન ત્રિવેદી

feedback@bombaysamachar.com

હેં, આને ચોરી ન કહેવાય?!

આજે તો સવાર સવારમાં જ યુનિયાના ઘરવાળાનો ફોન આવી ગયો. હજી તો હું ઊંઘમાં હતો ત્યાં મારી ઘરવાળીએ મને જગાડ્યો કહ્યું કે 'ભાભીનો ફોન છે...વાત કરો' હાંફળા ફાફળા થઈ મેં ફોન રિસીવ કર્યો : 'બોલો.. બોલો ભાભી, કંઈ તકલીફ પડી?' 'તકલીફ તો શું પડે, પરંતુ કાલ તમારા ભાઈ તમારી સાથે પ્રોગ્રામમાં આવેલા તો એને તમે તમારી સાથે હોટલમાં નહોતા રાખ્યા? આખો થેલો મેં જોઈ લીધો- ક્યાંય શેમ્પૂ કે સાબુ દેખાયા નહીં અને તમે જે હોટલમાં ઊતરવાનું કહેતા હતા તે હોટલમાં તો આખી કિટ આપે છે.' મેં તરત જ કહ્યું : 'ના ના, ભાભી એવું નથી અમે તે જ હોટલમાં ઉતરેલા.' ફોનમાં ટેકારો સાંભળી અને યુનિયો એના ઘરે ઉઠી ગયો હશે. એણે પોતાની ઘરવાળીને ખખડાવી કે 'અત્યારે સવારના પોરમાં મિલનભાઈ ને ક્યાં જગાડે છે મને પૂછ તો ખરી?' જો, બેગના ચોર ખાનામાં હશે અને હા, ગયા વખતના 'પ્રિન્સ હોટલ'ના શેમ્પૂ અને સાબુ હજી ક્યાં પૂરા થયા છે કે તારે નવા કાઢવા છે.' સામા છેડે મેં આ વાત સાંભળી લીધી ને ફોન મૂકી દીધો. આવા સંજોગોમાં તમે યુનિયાને ચોર કહી શકો? હું કહું છું ના, એ ચોરી ના કહેવાય. અમુક લોકોની પ્રકૃતિ સાથે જોડાયેલી એ ચીજ છે. જ્યારે જ્યારે પ્રોગ્રામમાં કોઈ હોટલમાં હું ઊતરું છું ત્યારે ત્યારે યુનિયો મારી સાથે આવે છે. શરૂઆતમાં મને એમ થતું હતું કે મને કંપની દેવા માટે આવે છે, પરંતુ ચાર-પાંચ વારના અનુભવ પછી મને એવું થયું કે આને મારા પ્રોગ્રામ કરતાં હોટલની કીટમાં રસ છે. એમાં પણ જો દસેક દિવસ મારે કાર્યક્રમમાં હોટલમાં રહેવાનું ન થયું હોય તો સામેથી પૂછે : 'મિલનભાઈ, કાર્યક્રમો ઘટી ગયા કે શું?' કે પછી કોઈ હોટલ નથી આપતું? ત્યારે હું મારી બેગમાંથી એને કીટ મોકલી દઉં છું. ઘણા વાચક મારી વાત સામનાં સમજી ગયા હશે... ઘણા તો એવા હોય છે કે બે દિવસ હોટલમાં રહે તો હોટલમાં નહાય નહીં ને જે કીટ આવતી હોય તે ઘરે લઈ જાય. ચા-કોફી, સુગર, સુગર ફીના પાઉચ, નાસ્તાના પડીકા, ફોર સ્ટાર કેટેગરીની ઉપરની હોટલ હોય તો કાજુ -બદામ- પિસ્તાના પડીકા, ફૂટ પણ હોય. મારે તો પાર્ટીના ખર્ચે હોટલ હોય એટલે હું ન લઉં. પુરસ્કારની રકમથી સંતોષ માની લઉં, પરંતુ ક્યારેક જોડે આવેલા લોકો સિદ્ધાંતથી સરકાવી લે ત્યારે તકલીફ પડે. યુનિયો તો બિચારો શેમ્પૂ સાબુના પાઉચ સુધી જ રહે છે. એકવાર મારા એક બીજા મિત્રને હું કાર્યક્રમમાં લઈ ગયો હતો, સારામાં સારી હોટલમાં ઉતારો હતો એ મિત્ર સાથે એક મોટી બેગ લાવેલો મેં એને કહ્યું કે, 'તારે આટલા બધા કપડાંની શું જરૂર હોય?' એ મને કહે : 'તમને ન ખબર પડે મારે કામ છે એમ કહી એ મારી સાથે આવ્યો, પરંતુ જ્યારે હોટલમાંથી બીજે દિવસે ફોન આવ્યો કે 'સાહેબ તમારી રૂમમાંથી એક ટુવાલ, ચાની કીટલી, એસીનું રિમોટ, બે કાચના ગ્લાસ ઉપરાંત બે ચમચી વિગેરે ગુમ છે' ત્યારે મને મોટી બેગનું રહસ્ય સમજાયું, છતાં હું મિત્રને તો ન કહી શક્યો અને તેનું બિલ હોટલવાળાને ચૂકવી આપ્યું. આ એક સાઈકોલોજીકલ ડિસઓર્ડર છે, જેને "ક્લેપ્ટોમેનિયા" નો રોગ કહે છે. ૫,૦૦૦ રૂ. નો આપણે રૂમ રાખી શકીએ છીએ, પરંતુ પાંચ રૂપિયાના સાબુ અને શેમ્પૂને છોડી શકતા નથી. હોટલની ક્વોલિટી કરતાં સારામાં સારી ક્વોલિટી આપણે ઘરે વાપરતા હોઈશું, પરંતુ હોટલમાંથી તે લેવાની મજા જ કંઈક જુદી છે. સામાન્ય રીતે મોલમાંથી ચોરી ઓછી થતી હોય છે, પરંતુ તેમાં પણ ઘણી બહેનો પાંચ રૂપિયાના માથામાં નાખવાના બકલ, નાની શેમ્પૂની બોટલ, સારી ક્વોલિટીની ચોકલેટ કે બિસ્કીટ ક્યારેક ઉપાડી લે છે. હું એમ નથી કહેતો કે એ બહેનો ચોરી કરે છે, પરંતુ દસ હજાર રૂપિયાનું શોપિંગ કરે તો શું તે સો રૂપિયાનું આખું નાની- મોટી વસ્તુનું બિલ ચૂકવી ન શકે? પરંતુ ના, એ એક બિલની વાત છે તેનું તે લોકોનું માનવું છે. મોલમાં હમણાં એક કાકીએ બિસ્કીટનું પેકેટ તફડાવ્યું, ખબર પડી ગઈ. એટલે કેસ કોર્ટમાં ગયો ત્યારે જજે હુકમ કર્યો કે બિસ્કીટના પેકેટમાં જેટલા બિસ્કીટ હોય તેટલા દિવસની સજા કરવામાં આવશે...! ૧૦ બિસ્કીટ હતા એટલે દસ દિવસની સજા..એ મુજબ હજી તો ચુકાદો લખાય ત્યાં જ કાકાએ પાછળથી કહ્યું કે કાકીએ એક મમરાનું પેકેટ પણ તફડાવ્યું છે. તમે નહીં માનો, કોર્ટમાં પંખો બંધ કરી અને સાંજ સુધી લોકોએ મમરા ગણ્યા!

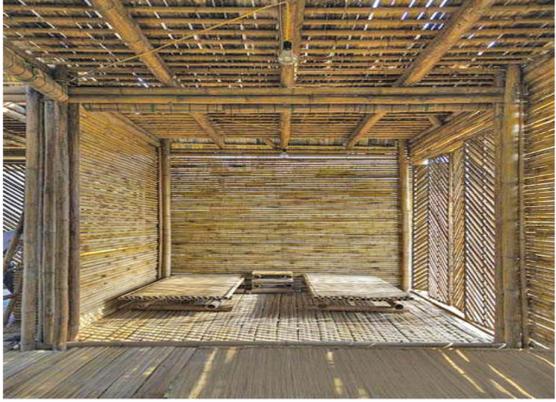
સ્થાપત્યનું વાઈ-ફાઈ

હેમંત વાળા

feedback@bombaysamachar.com

વાંસના આવાસ - વિથેટનામ

અસરકારક ભૌમિતિક આકાર તથા તેને કારણે બાંધકામમાં આવતી નિયમિતતા તથા એકમાપતાને કારણે આ રચના ઓછા સમયમાં તૈયાર થઈ શકે છે. ખૂલી શકે તેવું છાપરું, ભેજવાળી ગરમ આબોહવામાં પવનની આવજા માટે જાળીદાર વ્યવસ્થા, ભૌમિતિક માળખાકીય રચનાથી વ્યક્તી મકાનની મજબૂતાઈ, લોકોને પોસાય તેવું સસ્તું બાંધકામ, સ્થાનિક કારીગરો દ્વારા બનાવી શકાય તેવું માળખું, માસ-પ્રોડક્શનની રહેલી સંભાવના, જ્યાં જરૂર જણાય ત્યાં લોખંડનો માળખાગત - તેમ જ આજુબાજુથી પ્રાપ્ત લોખંડના ભંગારનો અન્ય રચનાત્મક ઉપયોગ, સ્થાનિક વાંસની સ્થાપત્ય તેમ જ રાયરચીલાની બનાવટમાં બહુમુલ્ય કલાત્મક ખપત, વાંસ જેવી ઝૂંપડાંમાં વપરાતી બાંધકામની સામગ્રીનો સર્જનાત્મક ઉપયોગ, આર્ય ભટ્ટ ઉપગ્રહ જેવો જોવો ગમે તેવો શાસ્ત્રીય ભૌમિતિક આકાર, બાંધકામના માપમાં રહેલી મર્યાદાઓ સાથે તેની સ્વીકૃતિ, મજબૂતાઈ માટે પ્રયોજાયેલી નવીન તેમ જ ટકાઉ રીત, સરળ હોવા છતાં આકર્ષક જણાય તેવી રચના - આવી કેટલીક બાબતો સ્થાપત્યની આ રચનાને ખાસ બનાવે છે. ગરીબ-વંચિતના આવાસ પણ સ્થાપત્યના ઇતિહાસમાં મહત્વની જગ્યા રોકી શકે છે એ વાત આ પ્રોજેક્ટથી સાબિત થાય છે. સ્થાપત્યનો ઇતિહાસ જોતાં જણાશે કે આ ક્ષેત્રમાં મહેલ, કિલ્લા, મંદિરોને જ મુખ્ય ગણવામાં આવ્યાં છે. આ સાથે ક્યાંક ક્યાંક જળાશયોનો પણ ઉલ્લેખ જોવા મળે છે, પરંતુ સામાન્ય માનવીના આવાસને યોગ્ય સ્થાન મળ્યું નથી. પછી ભલેને આ આવાસ વધુ વપરાતા હોય, ઉપયોગી વધુ હોય અને સમગ્રતામાં સ્થાપત્ય શૈલીને સ્થાપિત કરવામાં વધારે મહત્વનો ફાળો આપતા હોય, પણ હવે ચલાણ કંઈક બદલાય છે. સામાન્ય માનવીના આવાસ પણ સ્થાપત્યની દૃષ્ટિએ મૂલ્યવાન છે તે સ્થાપિત થતું જાય છે. આવા સંજોગોમાં આ પ્રકારની સ્થાપત્ય રચનાઓ થતી રહે તો આ સામાન્ય માનવીના આવાસનું પ્રકરણ વધુ સમૃદ્ધ થતું જાય. કોઈ વારતા નહીં, કોઈ દંભ નહીં, કોઈ ગપગોળા નહીં, માત્ર જરૂરિયાત પ્રમાણે રચના નિર્ધારિત કરવાનું લક્ષ્ય. ક્યાંય આડંબર નહીં, ક્યાંય વ્લેમર નહીં, માત્ર પ્રશ્નોના અસરકારક તેમ જ કલાત્મક જવાબ આપવાનો સ્થાપત્યકીય પ્રયાસ. ક્યાંય પૈસાનો બગાડ નહીં, બાંધકામની પ્રક્રિયામાં ક્યાંય અનિચ્છનીય સમયનો વ્યય નહીં, માત્ર પ્રાચ્ય સામગ્રી-સમયનો અસરકારક ઉપયોગ. જે છે તે, જેમ છે તેમ, તેને જ સુંદરતામાં ઢાળવાનો આ પ્રયત્ન છે. આ એક વ્યવહારુ તથા આશાસ્પદ રચના છે. બાંધકામની સ્થાનિક સામગ્રીને એ ઊંચાઈ પર લઈ જતી આ ઘટના થકી સ્થાપત્યમાં નવા પ્રકારની ગંભીરતા સ્થાપિત થઈ હોય તેમ જણાય છે.

આ એક સાઈકોલોજીકલ ડિસઓર્ડર છે, જેને "ક્લેપ્ટોમેનિયા" નો રોગ કહે છે. ૫,૦૦૦ રૂ. નો આપણે રૂમ રાખી શકીએ છીએ, પરંતુ પાંચ રૂપિયાના સાબુ અને શેમ્પૂને છોડી શકતા નથી. હોટલની ક્વોલિટી કરતાં સારામાં સારી ક્વોલિટી આપણે ઘરે વાપરતા હોઈશું, પરંતુ હોટલમાંથી તે લેવાની મજા જ કંઈક જુદી છે. સામાન્ય રીતે મોલમાંથી ચોરી ઓછી થતી હોય છે, પરંતુ તેમાં પણ ઘણી બહેનો પાંચ રૂપિયાના માથામાં નાખવાના બકલ, નાની શેમ્પૂની બોટલ, સારી ક્વોલિટીની ચોકલેટ કે બિસ્કીટ ક્યારેક ઉપાડી લે છે. હું એમ નથી કહેતો કે એ બહેનો ચોરી કરે છે, પરંતુ દસ હજાર રૂપિયાનું શોપિંગ કરે તો શું તે સો રૂપિયાનું આખું નાની- મોટી વસ્તુનું બિલ ચૂકવી ન શકે? પરંતુ ના, એ એક બિલની વાત છે તેનું તે લોકોનું માનવું છે. મોલમાં હમણાં એક કાકીએ બિસ્કીટનું પેકેટ તફડાવ્યું, ખબર પડી ગઈ. એટલે કેસ કોર્ટમાં ગયો ત્યારે જજે હુકમ કર્યો કે બિસ્કીટના પેકેટમાં જેટલા બિસ્કીટ હોય તેટલા દિવસની સજા કરવામાં આવશે...! ૧૦ બિસ્કીટ હતા એટલે દસ દિવસની સજા..એ મુજબ હજી તો ચુકાદો લખાય ત્યાં જ કાકાએ પાછળથી કહ્યું કે કાકીએ એક મમરાનું પેકેટ પણ તફડાવ્યું છે. તમે નહીં માનો, કોર્ટમાં પંખો બંધ કરી અને સાંજ સુધી લોકોએ મમરા ગણ્યા!

વિચારવાયુ:

'ક્લિપ્ટોમેનિયા સિન્ડ્રોમ'ની તીવ્રતા જેટલી વધુ એટલો એ મોટો ને સફળ અધિકારી... આ વાત સાચી?

